



ABLV

BANKING / INVESTMENTS \ ADVISORY

Pasaules finanšu tirgus: marta karstākās tēmas

Leonīds Aļšanskis, Dr. Math.

ABLV Bank, AS galvenais analītiķis

Saturs

2012. gada marta rezultāti	2
Finanšu-ekonomiskās sistēmas stāvoklis	3
Eirozona: krīze beigusies, aizmirstiet?	4
Pasaules akciju tirgus	6
Pasaules obligāciju tirgus	9
Pasaules valūtu tirgus	12
Zelts	14
Sudrabs	15
Nafta	16
Informācija par apskatu	17

2012. gada marta rezultāti

Martā publicētie makroekonomiskie dati joprojām norāda uz ekonomiskās situācijas pasliktināšanos eirozonā. Lai arī ne tik spīdoša, bet Amerikas ekonomikā novērojama daudz stabilāka situācija.

Atslābšanas pazīmes tika novērotas arī pasaules ekonomikas lokomotīves – Ķīnas ekonomikā, kur martā strauji samazinājās biznesa aktivitātes indekss, kurš jau vairākus mēnešus atrodas zem līmeņa 50.

Virkne problēmu pārcēlās arī uz korporatīvo līmeni, kur, saskaņā ar Bloomberg prognozēm, 2012. gada pirmais ceturksnis būs pirmais ceturksnis kopš 2009. gada 3. ceturkšņa, kad indeksa S&P 500 uzņēmumu peļņa kritīs.

Turpretim martā turpināja mazināties spriedze saistībā ar eirozonas parādu problēmām pēc tam, kad tika veikta „labprātīga” grieķu parāda restrukturizācija un tika parakstīts Budžeta līgums no 25 Eiropas Savienību valstu puses.

Tomēr šo notikumu izsauktais optimisma vilnis Eiropas politikos var būt pārags.

Kas attiecas uz finanšu tirgiem, tad martā pasaules akciju tirgos tika novērotas jauktas tendences, kur pamatā valdīja pieaugums attīstīto tirgus biržās un kritumi attīstības tirgos.

Arī obligāciju tirgū bija novērojamas pretējas tendences – gan attīstības tirgus sektorā, gan PIIGS sektorā, ar amerikāņu vērtspapīru cenu kritumu. Visu kustību lielums gan bija nenožīmīgs.

Valūtu tirgū mēnesis aizvadīts diezgan mierīgi, bez nozīmīgām dolāra cenas izmaiņām pret attīstītajām un attīstības valūtām (izņemot tā pieaugumu pret Brazīlijas reālu par 6%). Dolāra indekss (dolāra kurss pret sešu vadošo pasaules valūtu grozu) mēnesi noslēdza pie tā atvēršanas līmeņa.

Arī preču tirgos mēnesis nebija īpaši volatīls.

Zelta tirgū turpinājās cenu kritums, kurš bija 1,7% apmērā pēc 2% krituma februārī. Unces cena samazinājās līdz 1668 USD. Tomēr cenas vēl ir ļoti tālu no lokālā minimuma, kurš tika sasniegts 2011. gada decembrī pie līmeņa 1520 USD par unci.

Sudraba cenas kritums bija daudz nozīmīgāks – par 7,8% līdz 32,2 USD par unci. Bet ir jāņem vērā tas, ka februāri sudrabs noslēdza ar pieaugumu par 4% un kopējais divu mēnešu rezultāts sudrabam ir tieši tāds pats kā zeltam.

Naftas tirgū martā atkal bija novērojama būtiska tendenču atšķirība starp Brent un WTI markas naftu cenu kustībām. Brent cena mēneša laikā praktiski nemainījās, bet WTI nokrita par 4%. Tā rezultātā cenas spreads starp šīm markām atkal palielinājās līdz 20 USD par labu Brent.

Finanšu-ekonomiskās sistēmas stāvoklis

Martā publicētie makroekonomiskie dati turpināja norādīt uz to, ka pēckrīzes ekonomikas pārvaldīšanas modelis Eiropai sniedz daudz sliktākus rezultātus, nekā Amerikas pārvaldības modelis.

Eiropā bezdarbs februārī izauga līdz 10,8% - jauns rekords kopš valūtas savienības izveidošanas brīža.

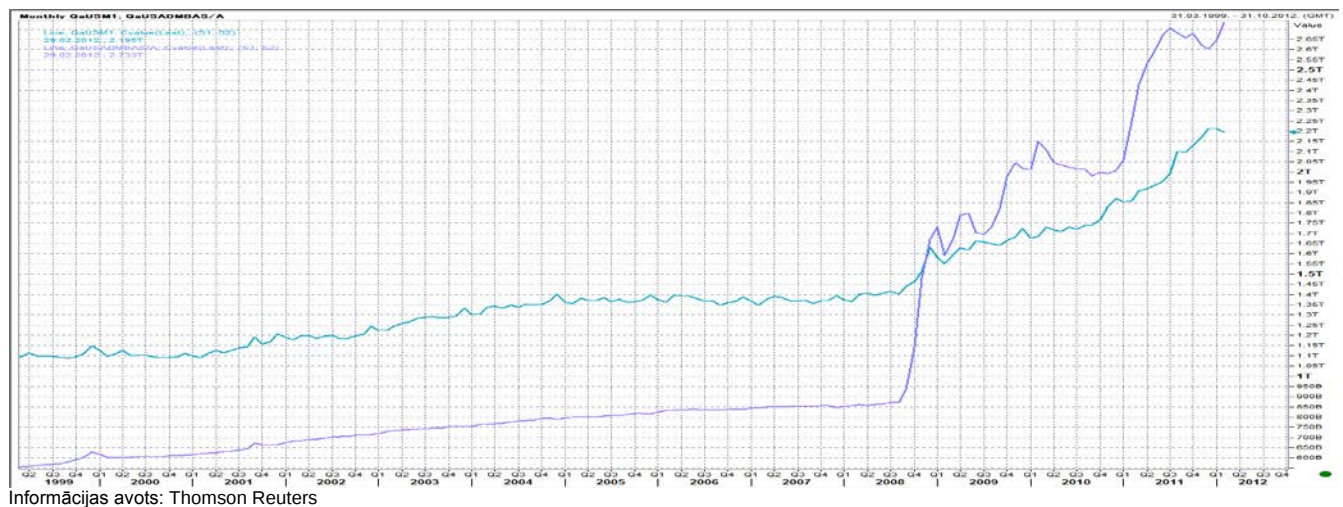
Eiropas biznesa aktivitātes indeksu līmeņi rūpniecības sfērā bija 47,7, bet pakalpojumu jomā 49,2, un abi indeksi ir zem līmeņa 50 jau kopš 2011. gada vidus, kas norāda uz biznesa aktivitātes samazināšanos.

Tai pat laikā bezdarbs ASV palicis pie līmeņa 8,3%, kas ir par 2% zemāk nekā tā maksimālais rādītājs 2009. gada oktobrī. Savukārt biznesa aktivitātes indeksi turas virs 50 jau kopš 2010. gada.

Lai arī FRS marta sēdē un Berdankes paziņojumā 26. martā izskanēja solījums „turpināt realizēt vieglu monetāro politiku”, tomēr nekādu paziņojumu par QE3 nesevoja, lai gan daudzi to gaidīja.

Tomēr pēdējos mēnešos dolāra monetārā bāze un FRS balance atjaunoja pieaugumu, bet M1 naudas agregāts februārī pat samazinājās, kas liecina par deleverage procesa turpināšanos amerikāņu ekonomikā (sk.zīm.1).

Zīm.1. Amerikāņu naudas agregātu MB un M1 kustību dinamika, mēnešu līnija

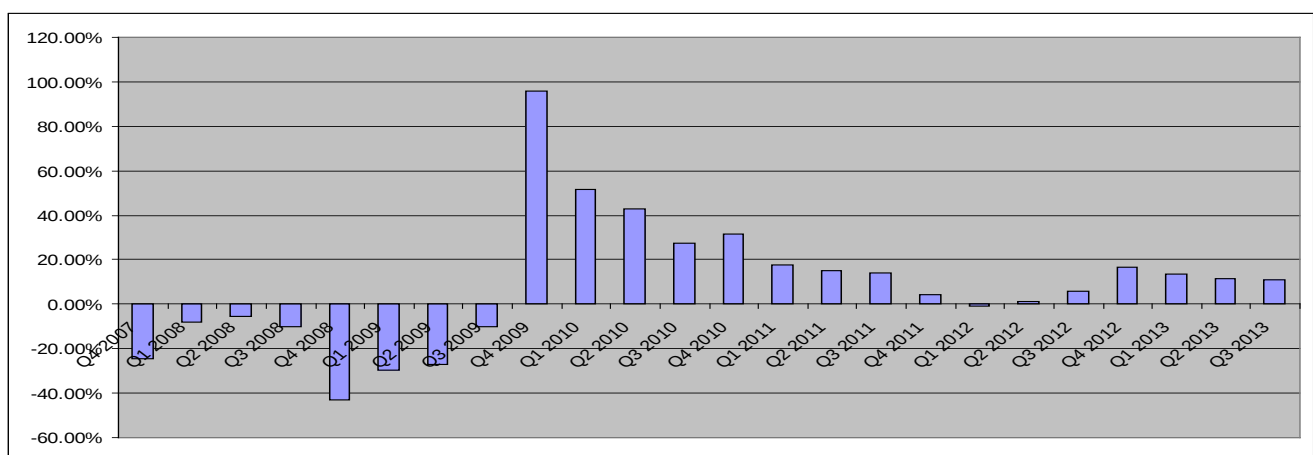


Savukārt ECB balance pēdējā laikā pieaug arvien straujāk un kopš 2011. gada vidus līdz šim brīdim tā ir izaugusi no 2 triljoniem EUR līdz 3 triljoniem EUR. Galvenokārt tas noticis pateicoties LTRO, kuras ietvaros ECB decembrī un februārī izdeva 3 gadu kredītus (lasi drukāja naudu) par 1 triljonu EUR.

Marta dati vēl apstiprina to, ka atslābuma tendences sasniegušas arī pasaules lokomotīvi – Ķīnas ekonomiku.

Ķīnas biznesa aktivitātes indekss rūpniecības sektorā, pēc HSBC datiem, strauji nokritis līdz līmenim 48,3 un tas samazinās jau piekto mēnesi pēc kārtas (lai gan pēc nacionālā biroja versijas indekss ir izaudzis līdz 53,1). Arī mikro līmenī situācija pasliktinās un saskaņā ar Bloomberg prognozēm 2012. gada pirmais ceturksnis būs pirmais ceturksnis kopš 2009. gada 3. ceturkšņa, kad indeksa S&P 500 uzņēmumu peļņa kritīs (sk.zīm.2).

Zīm.2. S&P 500 uzņēmumu peļņas pieauguma prognožu rādītāja izmaiņu dinamika



Informācijas avots: Bloomberg, ABLV Bank

Eirozona: krīze beigusies, aizmirstiet?

Marta sākumā 25 Eiropas Savienības vadītāju (izņemot Lielbritāniju un Čehiju) parakstīja Budžeta stabilitātes paktu, kurš paredz daudz stingrāku budžetu disciplinētību eirozonas un ES valstīs.

Pakts paredz valstu budžeta deficītu ierobežošanu līdz 0,5% no IKP (1% valstīm, kuru parāds ir zemāk par 60% no IKP) konstitucionālā likuma līmenī un par budžeta deficīta pārsniegšanu virs 3% no IKP tiek ieviesta automātiska soda sankcija 1% apmērā no IKP.

Pakts stāsies spēkā pēc tā ratifikācijas no 12 monetārās savienības valstu puses, kas paredzams ne ātrāk kā 2013. gadā.

Marta vidū tehniski tika pabeigta arī Grieķijas obligāciju parāda restrukturizācija, kuras rezultātā investori norakstīja 50% jeb 107 miljardus EUR no parāda.

Uzreiz pēc tam Grieķija saņēma eirozonas valstu kredītu 39,4 miljardi EUR apmērā un SVF kredītu 28 miljardi EUR apmērā. Aizdevums tika sniegts otrās atbalsta paketes aktivizēšanas ietvaros, kuras apjoms ir 130 miljardi EUR un tas jāva stabilizēt valsts kasi.

Šie pasākumi un vairāku mēnešu bezvējš eirozonas problēmvalstu obligāciju tirgū izsauca virknei politiķu strauju optimisma vilni.

ES prezidents Hermans van Rompejs jau pasteidzās izziņot, ka „krīzes zemākais punkts jau ir garām” un to vārds vārdā atkārtoja arī ECB vadītājs Mario Dragi. Savukārt Vācijas kanclere Angele Merkele paziņoja, ka „šis ir pagrieziens punkts Eiropas Savienības vēsturē”.

Tiesa, SVF vadītāja Kristina Lagarda ir izteikusies daudz piezemētāk: „uz kolektīvi pieņemto pasākumu fona, pasaules ekonomika ir atkāpusies no bezdibeņa malas un tagad mēs varam skatīties uz lietām nedaudz optimistiskāk”.

Tomēr objektīvi skatoties uz situāciju, norādītie „kolektīvie mēri” nekādas pozitīvās izmaiņas eirozonas finanšu-ekonomiskās sistēmas pamatos nav devuši.

Eirozonas valstis joprojām ir ārkārtīgi pārkrautas ar valsts parādiem un pat pēc Grieķijas parāda restrukturizācijas šīs valsts parāds veido 125%-130% no IKP, kas nenovērš atkārtota defolta iespējamību nākotnē (sk.tab.1).

Tab.1. Valsts parādu un budžetu deficītu tabula

Valsts	Parāda apjoms	Parāds pret IKP	Budžets pret IKP	Parāds pret IKP	Budžets pret IKP	Parāds pret IKP	Budžets pret IKP	Parāds pret IKP	Budžets pret IKP
Japāna	\$12 trilj.	233%	-10%	220.3%	-9.5%	216.3%	-10.3%	195%	-4.2%
Grieķija*	€360 mljrd.	165%	-7.4%	142.8%	-10.5%	127.1%	-15.4%	110.7%	-9.8%
Itālija	€1.9 trilj.	121%	-4.4%	119.0%	-4.6%	116.1%	-5.4%	106.3%	-2.7%
Īrija	€177 mljrd.	106%	-10.8%	96.2%	-32.4%	65.6%	-14.3%	44.4%	-7.3%
Beļģija	€355 mljrd.	100%	-3.9%	97.1%	-4.1%	96.2%	-5.9%	89.6%	-1.3%
ASV	\$15 trilj.	100%	-10.3%	91.6%	-10.6%	84.6%	-12.7%	71.2%	-6.4%
Portugāle	€156 mljrd.	93%	-5.6%	93.0%	-9.1%	83.0%	-10.1%	71.6%	-3.5%
Francija	€1.7 trilj.	87%	-6.0%	81.7%	-7.0%	78.3%	-7.5%	67.7%	-3.3%
Anglija	£1.3 trilj.	86%	-8.4%	80.0%	-10.4%	69.6%	-11.4%	54.4%	-5.0%
Vācija	€2.1 trilj.	85%	-2.3%	83.2%	-3.3%	73.5%	-3.0%	66.3%	0.1%
Spānija	€693 mljrd.	68%	-6.1%	60.1%	-9.2%	53.3%	-11.1%	39.8%	-4.2%

Informācijas avots: Bloomberg, Eurostat, EconomyWatch

* pēc 2012. gada martā veiktās Grieķijas parādu restrukturizācijas, valsts parāda attiecība pret IKP samazinājās līdz 125%-130% no IKP

Turklāt restrukturizācijas zaudējumi 107 miljardi EUR apmērā pamatā gūlās uz Eiropas finanšu sistēmas pleciem un šāda trieciena seku novērtēšana pagaidām ir pāragra.

Bet jau ir skaidrs, ka Grieķijas un Kipras banku sistēmas saskarsies ar liela mēroga krīzi ar iespējamu nepieciešamību nacionalizēt lielākās bankas.

Tādējādi, plusu un mīnusu attiecība eirozonas finanšu sistēmas restrukturizācijai ir par labu pēdējam un ar lielu pārsvaru.

Kas attiecas uz Stabilitātes pakta parakstīšanu, tad to vēl ir jāratificē un šeit var rasties nopietnas problēmas.

Paktā piedāvāto valsts budžetu deficīta ierobežošanu līdz 0,5% no IKP būs ļoti grūti izpildīt. It īpaši šajā situācijā, kad vairumam ES valstu deficīti ir katastrofāli tālu no paktā piedāvātās normas (sk.tab.1) un tiek prognozēta visas zonas ekonomikas ieslīgšana recesijā.

Ņemot vērā Eiropas iedzīvotāju neapmierinātības pieaugumu saistībā ar pieņemtajiem ekonomijas mēriem, pakta ratifikācija kļūst politiski bīstama. Pat ja atradīsies 12 valstis, kuras ratificēs paktu, izpildīt to dzīvē būs ļoti sarežģīti.

Lai „iespiestos” vienošanās piedāvātajos rāmjos, nāksies būtiski mazināt valsts izdevumus.

Strauja valsts izdevumu samazināšana negatīvi atsauksies uz ekonomiku. Tādā gadījumā samazināsies arī ienākumi valsts kasē un sasniegt deklarētos budžeta rādītājus neizdosies (arī to mēs varam novērot uz problēmvalstu piemēra).

Tomēr viena „pozitīva” kustība eirozonas finanšu sistēmā ir bijusi. Pēdējās divās izsolēs decembrī un februārī ECB izsniedza kredītus (nodrukāja naudu) komercbankām par vairāk kā 1 triljonu eiro uz 3 gadu termiņu.

Tādējādi prakse ir pierādījusi, ka valstis pagaidām nav atradušas citus labākus instrumentus pieaugošo valsts parādu tirgus stabilizācijai kā netieša monetizācija.

Tomēr valdības skaidri saprot arī to, ka šādās zāles lielās devās var kļūt par īstu indi finanšu sistēmai. Tādēļ turpmāka esošās QE programmas paplašināšana kļūst bīstama un šī instrumenta izmantošanas iespējas ir ierobežotas.

Grieķijas parādu norakstīšana praktiski kļuvusi par izmēģinājuma akmeni, meklējot cīņas metodes ar uzkrātajiem valsts parādiem.

Iegūtais „pozitīvais” rezultāts diezin vai ir sasniedzams restrukturizējot daudz lielāku aizņēmēju parādus, kā piemēram Itālijas, ASV, Japānas vai Vācijas. To parādi finanšu sistēmai ir "Too big to fail", t.i. krīzes gadījumā tas var novest sistēmu līdz sabrukumam.

Pasaules akciju tirgus

Pasaules akciju tirgū marts aizvadīts uz mazāk optimistiskākas nots, nekā pirmie divi mēneši. Martā dominēja pieaugums attīstītajā sektorā (sk.tab.2), Bet pēc trīs mēnešu rezultātiem visi indeksi, kuriem sekojam līdzī, spēja uzrādīt ļoti labu pieaugumu.

Tab.2. Vairāku pasaules vadoši fondu indeksu kustības dinamika

Biržas indekss	P/E	Div.Yeld	2003-2007	2008	2009	2010	2011	Janvāris 2012	Februāris 2012	Marts 2012	Kopā 2012
DJI (ASV)	13.3	2.5	59.0%	-33.8%	18.8%	11.0%	5.5%	3.4%	2.5%	2.0%	8.1%
S&P 500 (ASV)	14.1	2	66.9%	-38.5%	23.5%	12.7%	0.0%	4.4%	4.0%	3.2%	12.0%
Nasdaq Comp. (ASV)	24.1	1	98.6%	-40.5%	43.9%	16.9%	-1.8%	8.0%	5.4%	4.2%	18.7%
GDAX (Vācija)	12	3.6	178.9%	-40.4%	23.8%	16.1%	-14.7%	9.5%	6.2%	1.3%	17.8%
N225 (Japāna)	25.4	2	78.4%	-42.1%	19.0%	-3.0%	-17.3%	4.1%	10.5%	3.7%	19.3%
FTSE (Anglija)	11.1	3.8	61.5%	-31.0%	23.2%	9.0%	-5.6%	2.0%	3.3%	-1.8%	3.5%
CAC (Francija)	10.9	4.5	83.2%	-42.7%	22.3%	-3.4%	-17.0%	4.4%	4.7%	-0.8%	8.4%
RTS (Krievija)	5.9	2.2	537.9%	-72.4%	128.6%	22.5%	-22.0%	14.3%	10.0%	-5.4%	18.8%
MICEX (Krievija)	5.2	1.9	492.3%	-67.2%	121.1%	23.2%	-16.9%	8.0%	5.5%	-4.9%	8.3%
SSEC (Ķīna)	12.7	2	287.4%	-65.4%	80.0%	-14.3%	-21.7%	4.2%	5.9%	-6.8%	2.9%
HSI (Honkonga)	9.9	3.2	198.4%	-48.3%	52.0%	5.3%	-20.0%	10.6%	6.3%	-5.2%	11.5%
KOSPI (Koreja)	22.6	1.2	202.3%	-40.7%	49.7%	21.9%	-11.0%	7.1%	3.8%	-0.8%	10.4%
TWII (Taivāna)	19.1	4.1	91.0%	-46.0%	78.3%	9.6%	-21.2%	6.3%	8.0%	-1.7%	12.9%
SENSEX (Indija)	15.9	1.4	500.7%	-52.4%	81.0%	17.4%	-24.6%	11.3%	3.3%	-2.0%	12.6%
BOVESPA (Brazīlija)	11.7	3.6	467.0%	-41.2%	82.7%	1.0%	-18.1%	11.1%	4.3%	-2.0%	13.7%
IPC (Meksika)	18.7	1.4	382.1%	-24.2%	43.5%	20.0%	-3.8%	0.9%	1.1%	4.5%	6.6%
TOP40 (Dienvidāfrika)	12.8	2.9	202.4%	-25.9%	28.6%	14.6%	-0.6%	6.0%	1.2%	-3.1%	4.0%
MSCI WD (Pasaules)			100.6%	-42.1%	27.0%	9.6%	-7.7%	4.9%	4.7%	1.1%	11.0%
MSCI EM (Attīstības)			326.6%	-54.5%	74.4%	16.4%	-20.4%	11.2%	5.9%	-3.5%	13.6%

Informācijas avots: Thomson Reuters, Bloomberg, ABLV Bank

Cenu pieaugums pēc pasaules indeksa MSCI World mēneša laikā bija niecīgie 1,1% (sk.zīm.3). Tas noticis, jo attīstības sektora tirgus uzrādīja negatīvu dinamiku, bet indeksa kopējais pieaugums kopš gada sākuma veido 11%.

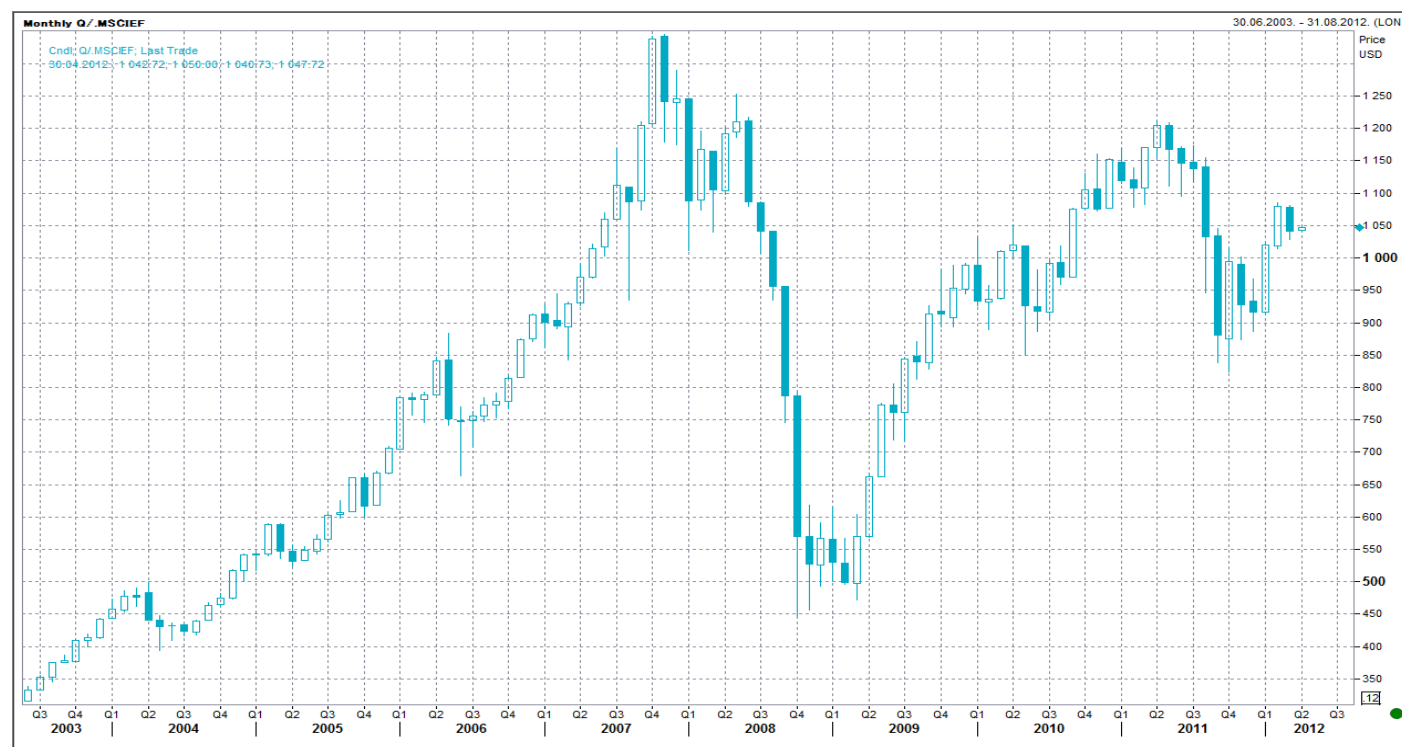
Zīm.3.Pasaules indeksa MSCI WORLD kustības dinamika, mēnešu bāri



Informācijas avots: Thomson Reuters

Attīstības valstu indekss MSCI EM martā uzrādīja kritumu par 3,5% (sk.zīm.4), kas aizķēra, tai skaitā, arī visas BRIK valstis. Tomēr pateicoties spēcīgam pieaugumam janvārī un februārī, ceturkšņa pieaugums attīstības tirgū bija 13,6%, kas ievērojami pārsniedz attīstītā tirgus ceturkšņa pieaugumu.

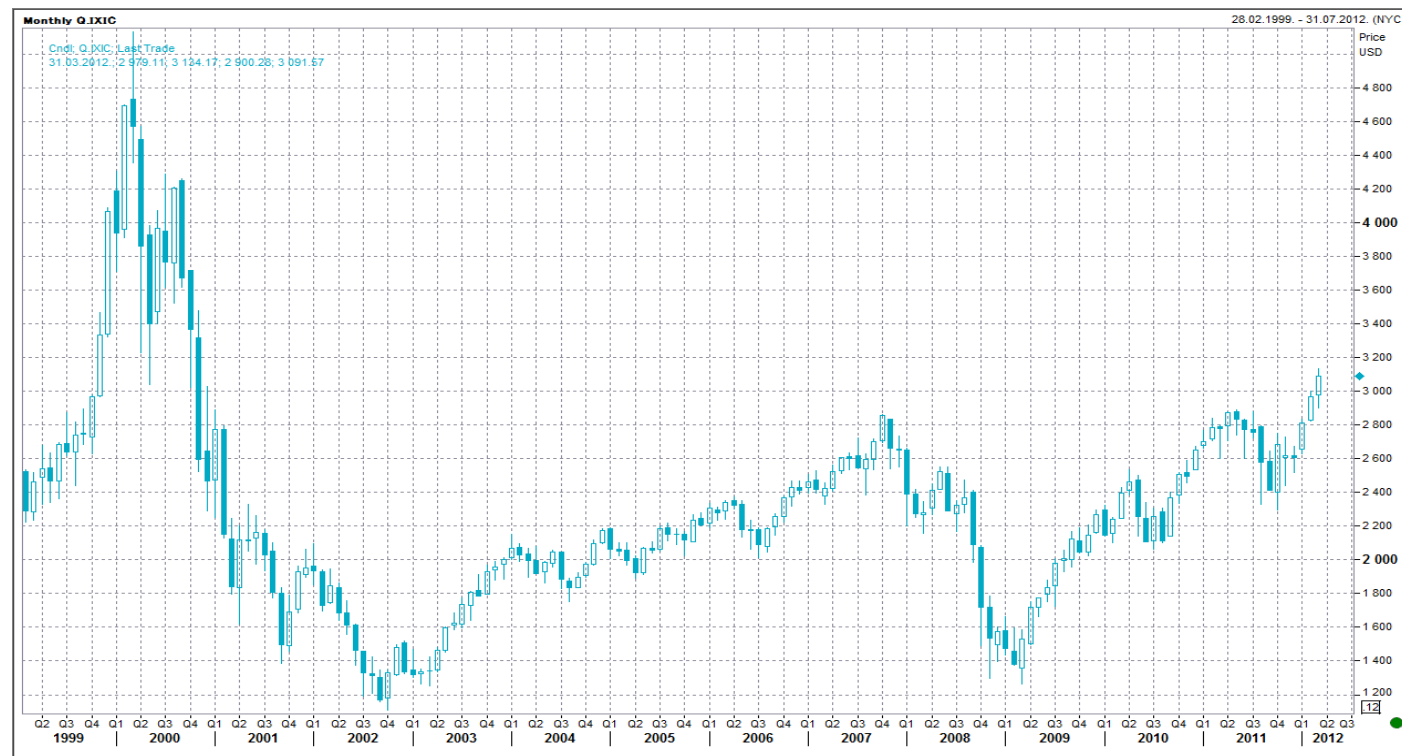
Zīm.4. Pasaules indeksa MSCI EMERGING MARKETS kustības dinamika, mēnešu bāri



Informācijas avots: Thomson Reuters

Vislielāko pieaugumu martā no indeksiem, kuriem sekojam līdzī, uzrādīja amerikāņu NASDAQ, kurš izauga par 4,2% (sk.zīm.5). Tas ļāva tam uzrādīt arī vienu no labākajiem pieaugumiem kopš gada sākuma – pieaugums par 18,7%.

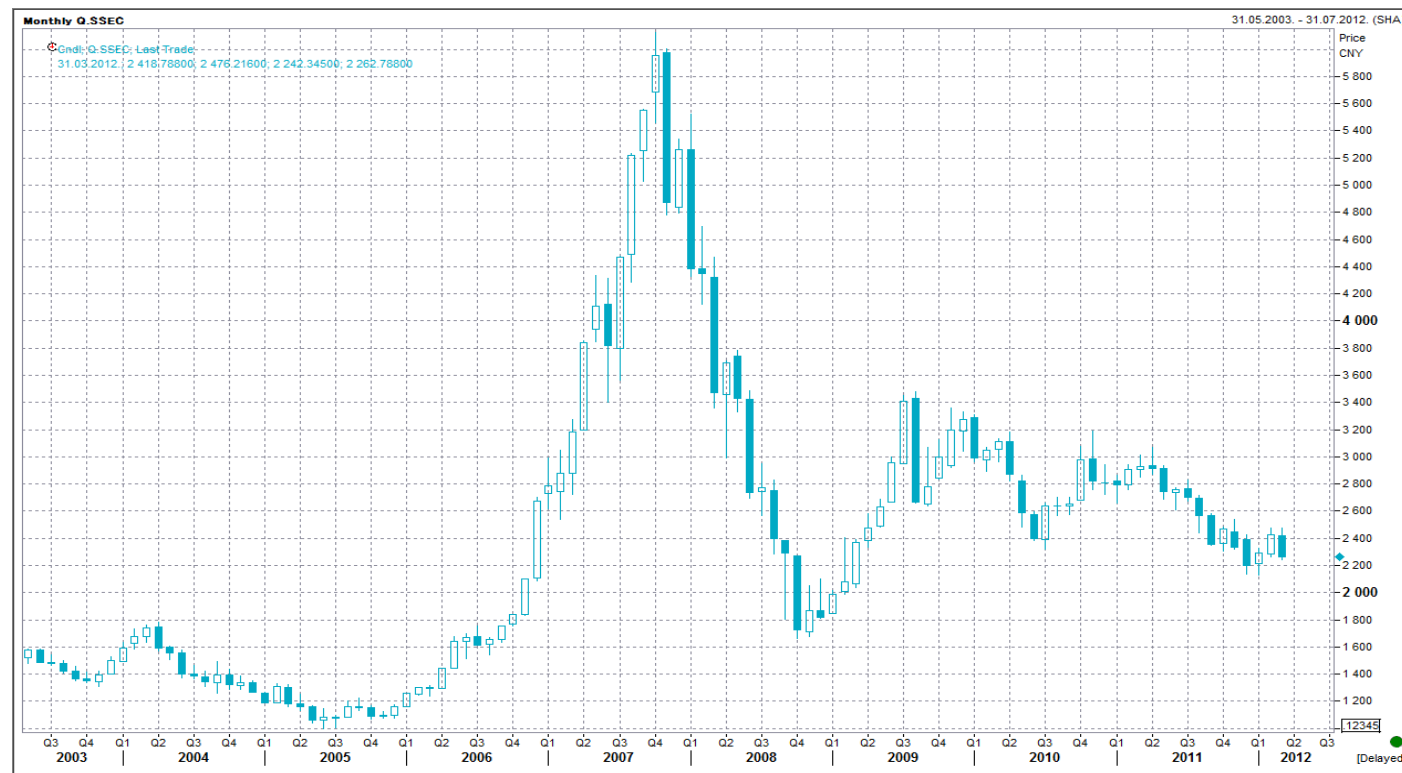
Zīm.5. Indeksa NASDAQ kustības dinamika, mēnešu bāri



Informācijas avots: Thomson Reuters

Vissliktāko dinamiku uzrādīja Ķīnas SSEC, kurš zaudēja 6,8% (sk.zīm.6). Tas noveda pie tā, ka indekss uzrādījis arī vissliktāko ceturkšņa dinamiku – pieaugums tikai par 2,9%.

Zīm. 6. Indeksa SSEC kustības dinamika, mēneša bāri



Informācijas avots: Thomson Reuters

Mūsu vērtējums tālākajiem scenārijiem

Neskatoties uz ievērojamu cenu pieaugumu 2012. gada sākumā, situācija pasaules akciju tirgū joprojām ir nenoteikta. No vienas puses, novērojama naudas bāzes pieaugums vadošajām valūtām veicina arī akciju cenu pieaugumu. No otras puses, joprojām pastāv varbūtība parādu krīzes pieaugumam eirozonā, kas var atgriezt tirgū spēcīgas negatīvās tendences.

Tomēr var pieturēties mūsu jau iepriekš piedāvātajai stratēģijai ar ieeju šajā tirgū, izvēloties „cietās” kompānijas (vai indeksus) ar zemu P/E un augstām dividendžu izmaksām Div.Yield (sk.tab.2).

Pat ja tirgū atgriezties negatīvās tendences, augsts dividendžu līmenis ļaus investoriem pārlaist iespējamu ilgu tirgus kritumu, saņemot no dividendēm stabilu cash flow, kurš pārsniedz vadošo valstu obligāciju kuponu ienesīgumu.

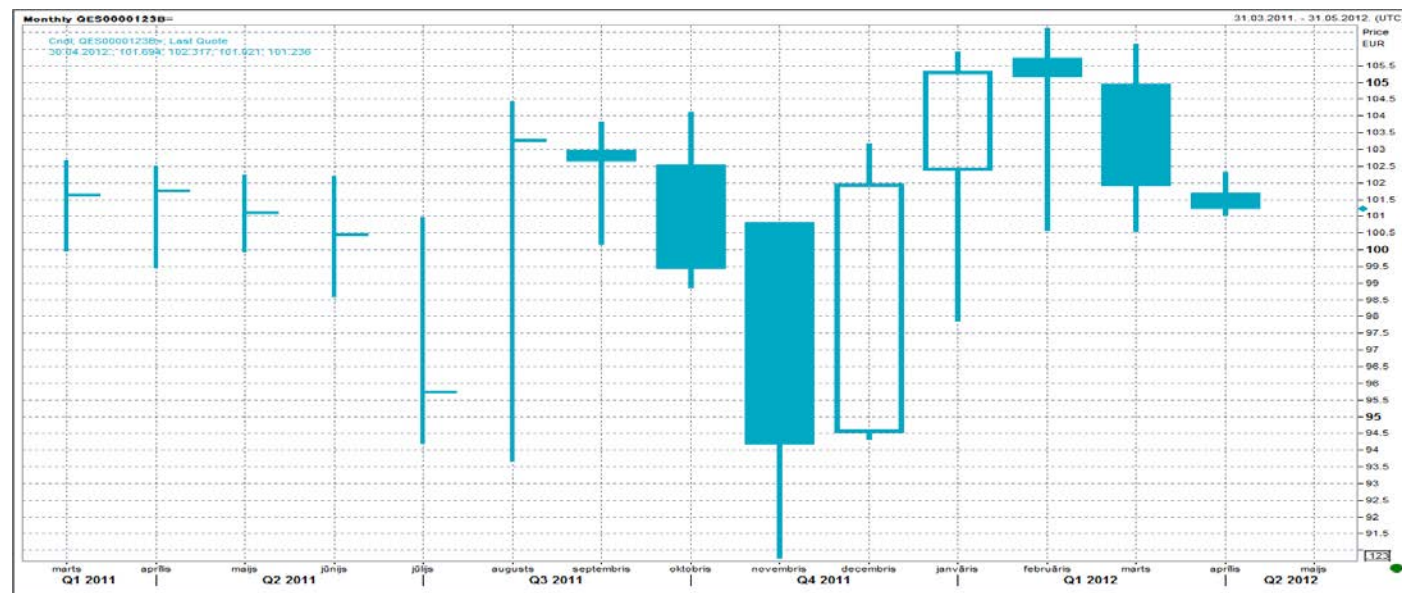
Gadījumā, ja tirgū atjaunosies stabils pieaugums nozīmīgākā periodā, tad peļņu investoram nodrošinās akciju cenu pieaugums.

Pasaules obligāciju tirgus

Arī obligāciju tirgū bija novērojamas pretējas tendences – gan attīstības tirgus sektorā, gan PIIGS sektorā, ar amerikāņu vērtspapīru cenu kritumu. Visu kustību lielums gan bija nenozīmīgs.

PIIGS vērtspapīru tendences martā sadalījās. Vislielāko kritumu uzrādīja Spānijas vērtspapīri, uz kuriem lielu iespaidu atstāja šīs valsts negatīvie dati. Tā rezultātā 10 gadīgie Spānijas vērtspapīri mēneša laikā nokrita par 3% (sk.zīm.7), bet to ienesīgums izauga no 4,8 līdz 5,2%.

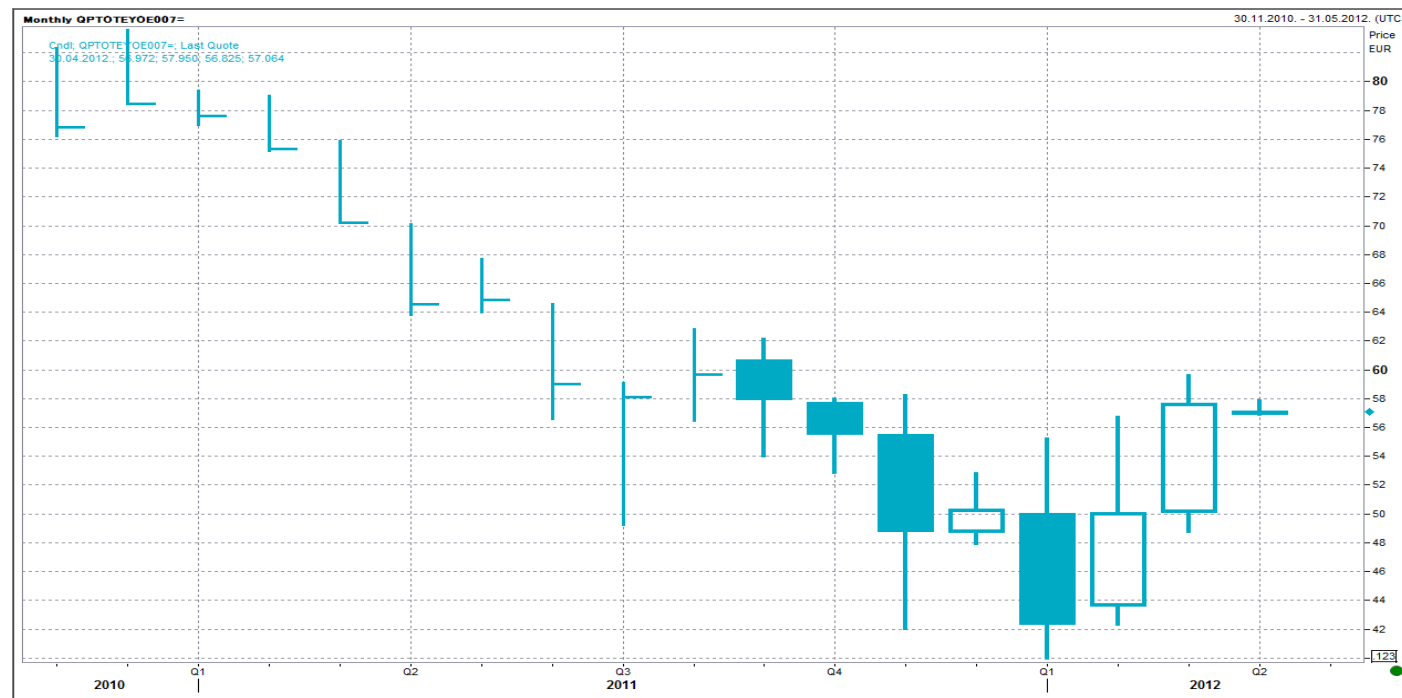
Zīm.7. 10 gadīgo Spānijas bundu kustības dinamika, mēnešu bāru



Informācijas avots: Thomson Reuters

No PIIGS vērtspapīriem par pieauguma līderi kļuva Portugāles vērtspapīri, kuru 10 gadīgie papīri izauga par 15%. Februārī tie auga par 19% (sk.zīm.8). Tā rezultātā cenas šeit ir atgriezušās 2011. gada novembra līmenī, bet to ienesīgums nokrita zem 12%.

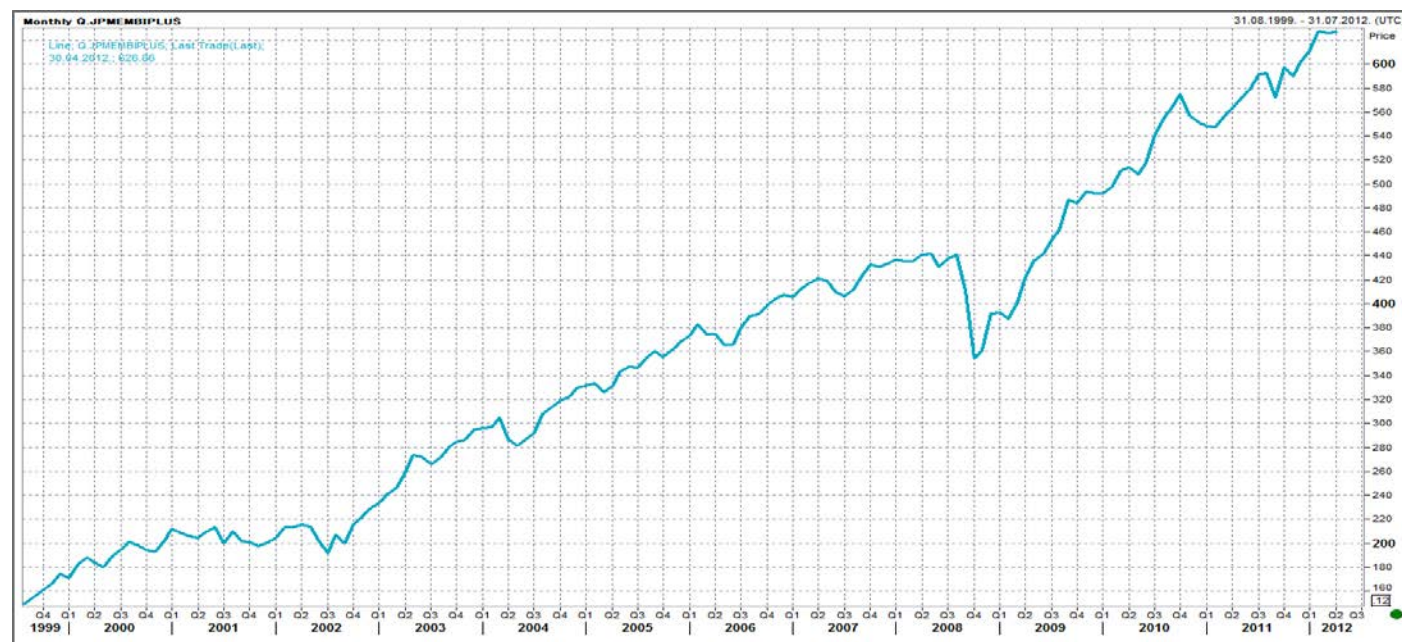
Zīm.8. 10 gadīgo Portugāles bundu kustības dinamika, mēnešu bāri



Informācijas avots: Thomson Reuters

Attīstības valstu parādu sektorā kustības nebija tik nozīmīgas. Pamatā tirgū valdīja kritums un to indekss EMBI+ mēnesi noslēdza ar kritumu par 0,7% līdz 2,7% (sk.zīm.9).

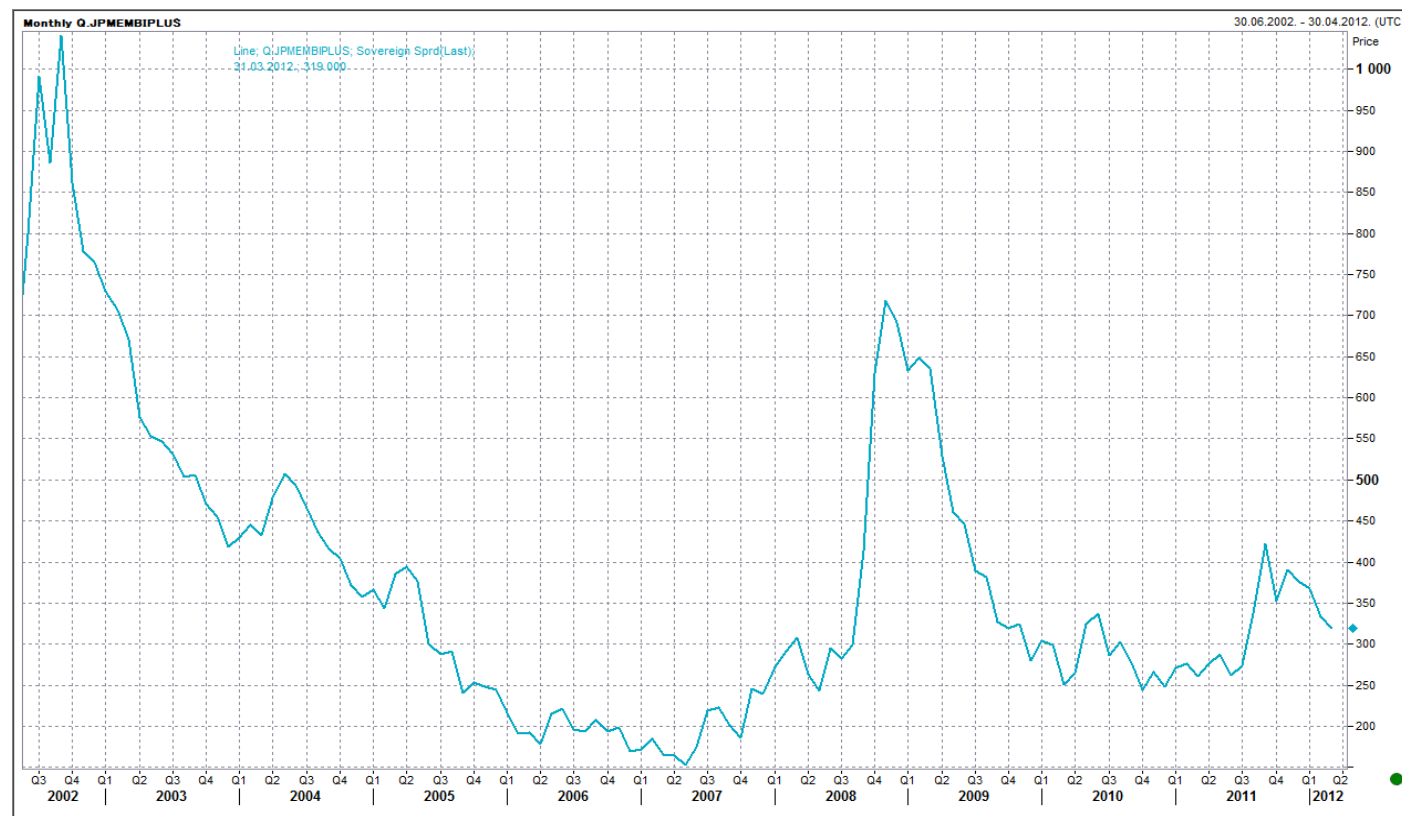
Zīm.9. Indeksa EMBI+ kustības dinamika, mēnešu līnija



Informācijas avots: Thomson Reuters

Tomēr, ņemot vērā ievērojamo amerikāņu vērtspapīru kritumu, EMBI+ spreds pret treasuries mēneša laikā sašaurinājās par 15 b.p. līdz 3,19% (sk.zīm.10).

Zīm.10. Indeksa EMBI+ spreda kustības dinamika, mēnešu līnija

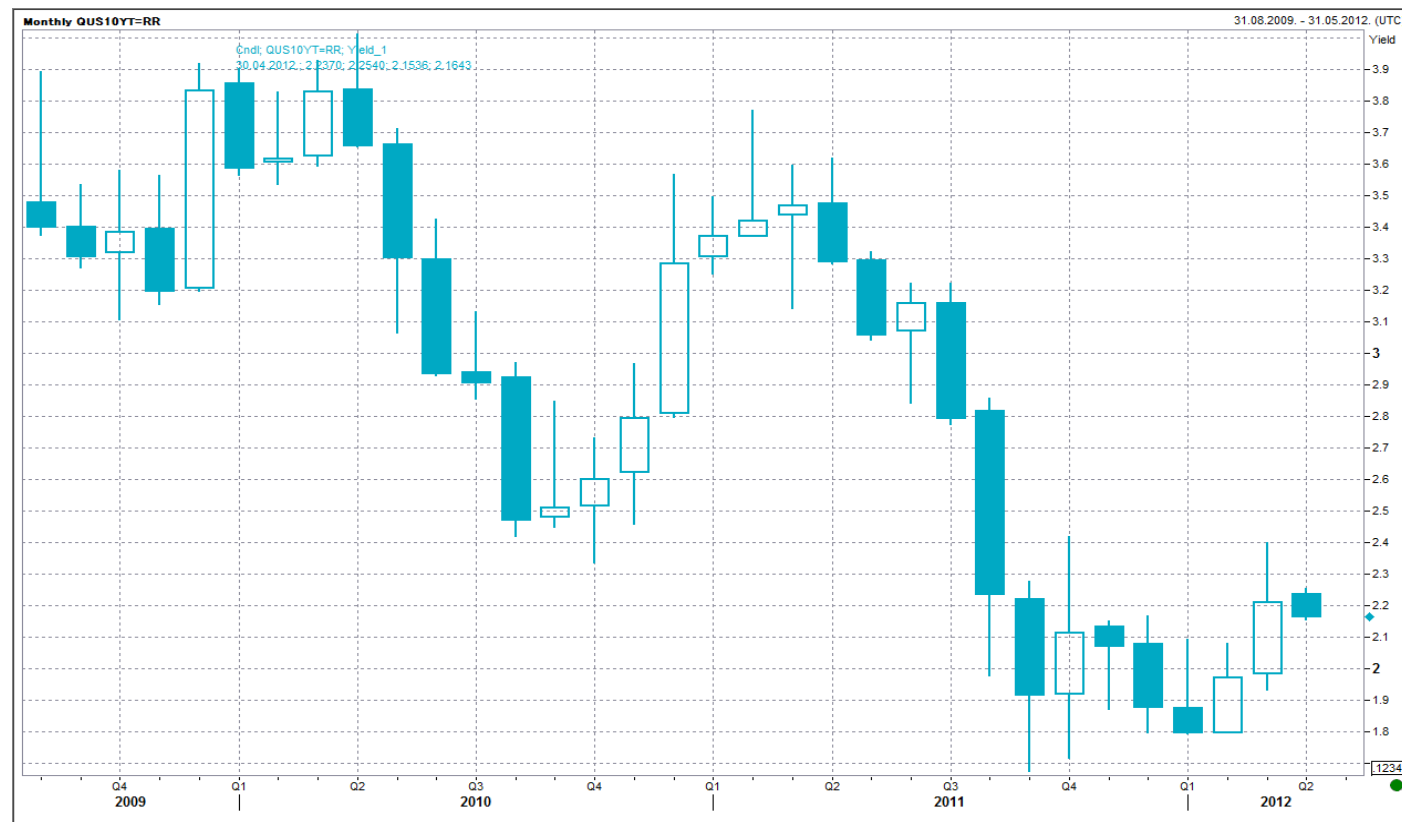


Informācijas avots: Thomson Reuters

Attīstības valstu korporatīvo obligāciju tirgū martā tika fiksēts nenozīmīgs pieaugums un to indekss CEMBI izauga par 0,13%, toties Krievijas korporatīvo vērtspapīru indekss RUBI uzrādīja daudz nozīmīgāku pieaugumu – par 0,82%.

Amerikāņu bundu tirgū martā valdīja cenu kritums un 10 gadīgās treasuries nokrita vairāk kā par 2% pēc gandrīz 2% krituma februārī. Tā rezultātā to ienesīgums mēneša laikā izauga no 2% līdz 2,2% (sk.zīm.11).

Zīm. 11. ASV 10 gadīgo valsts obligāciju ienesīguma dinamika, mēnešu bāri



Informācijas avots: Thomson Reuters

30 gadīgie amerikāņu vērtspapīri arī uzrādīja kritumu, bet to ienesīgums izauga no 3,1% līdz 3,3%.

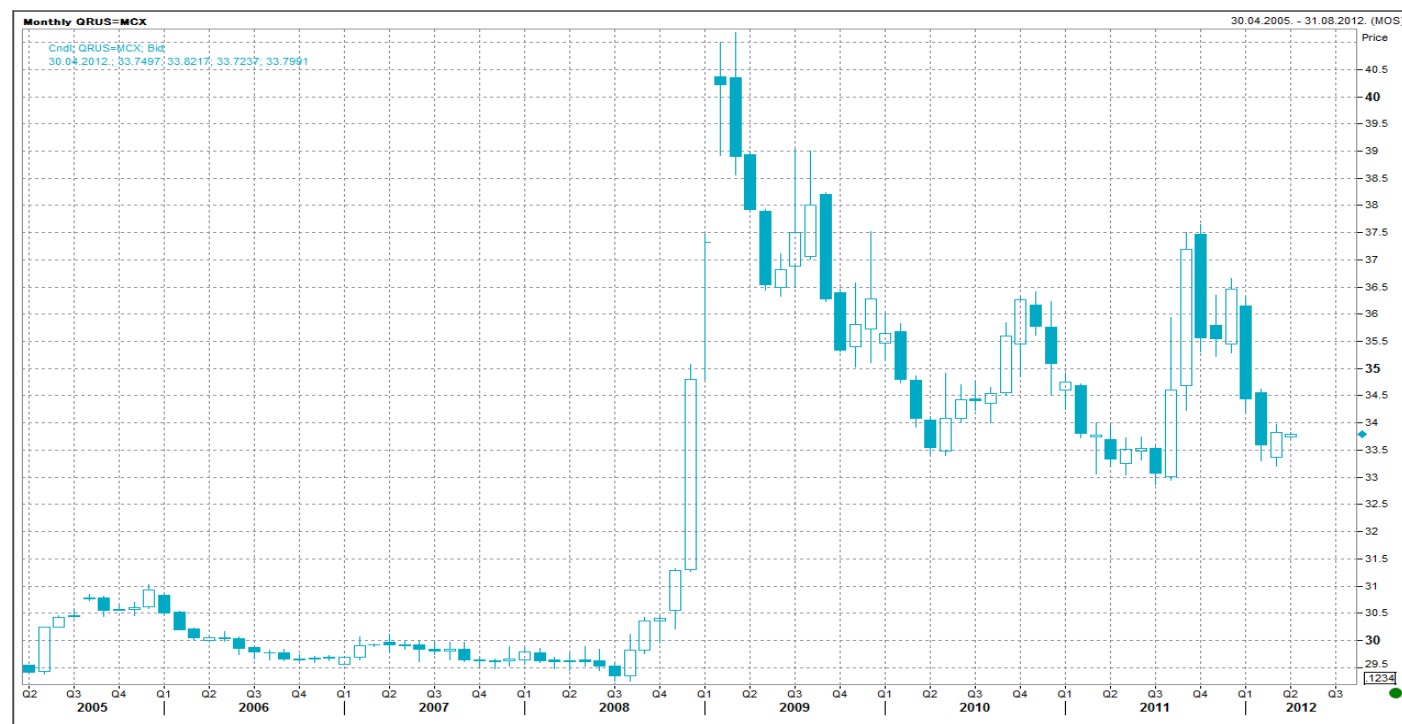
Vācijas vērtspapīru, kuri ieņem eiro safe haven lomu, ienesīgums – 10 gadīgajiem bundiem – palika pie līmeņa 1,8%, bet 30 gadīgo – pie līmeņa 2,45%.

Pasaules valūtu tirgus

Valūtu tirgū mēnesis aizvadīts salīdzinoši mierīgi bez nozīmīgas dolāra cenas izmaiņas pret attīstītajām, kā arī attīstības valūtām, izņemot tā pieaugumu pret Brazīlijas reālu par 6%.

Martā Krievijas rublis pavājinājās pret dolāru, bet tikai par 0,7%, bet tā kritums pret eiro-dolārs grozu bija 0,9% apmērā (sk.zīm.12).

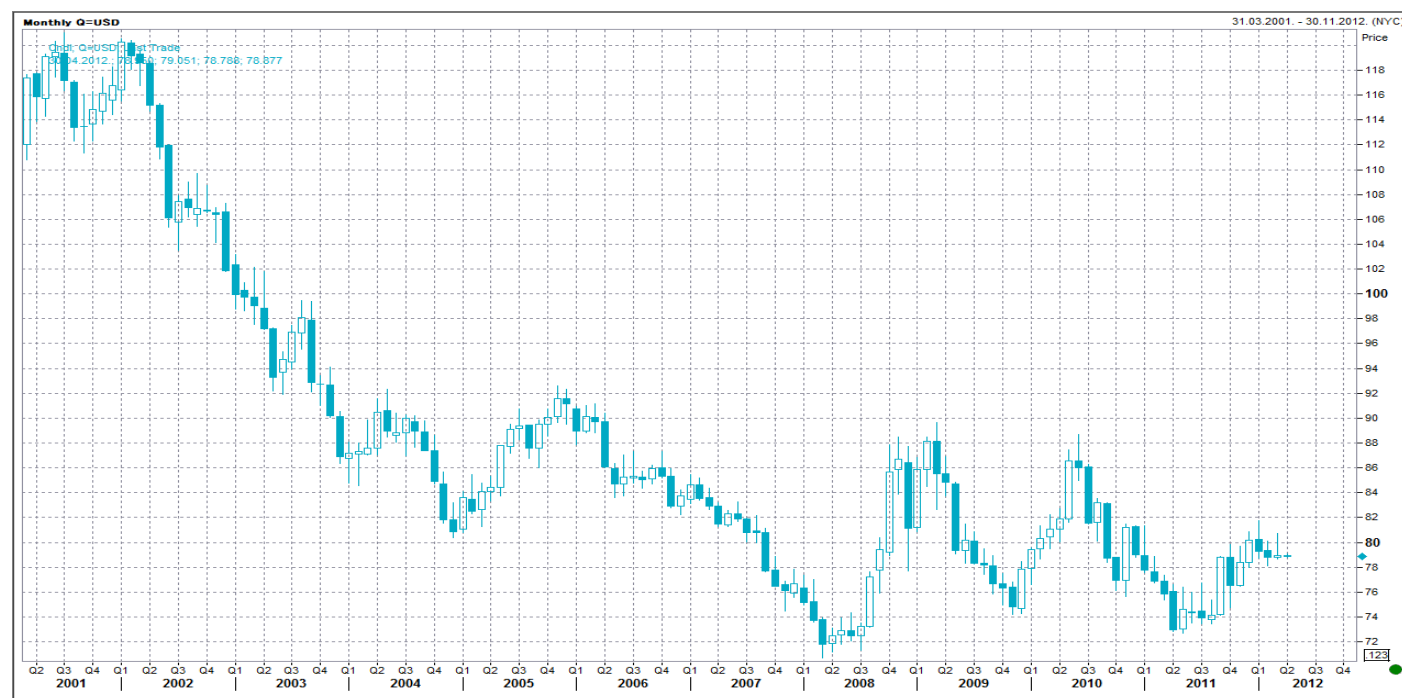
Zīm.12. Krievijas rubļa kustība pret eiro-dolārs grozu, mēnešu bāri



Informācijas avots: Thomson Reuters

Dolāra indekss – dolāra kurss pret sešām pasaules vadošajām valūtām – mēnesi noslēdza pie tā atvēršanas līmeņa (sk.zīm.13).

Zīm.13. Dolāra indekss kustības dinamika, mēnešu bāri



Informācijas avots: Thomson Reuters

Martā dolārs turpināja krist pret jēnu, kas bija 2% apmērā pēc 6,5% krituma februārī (sk.zīm.14).

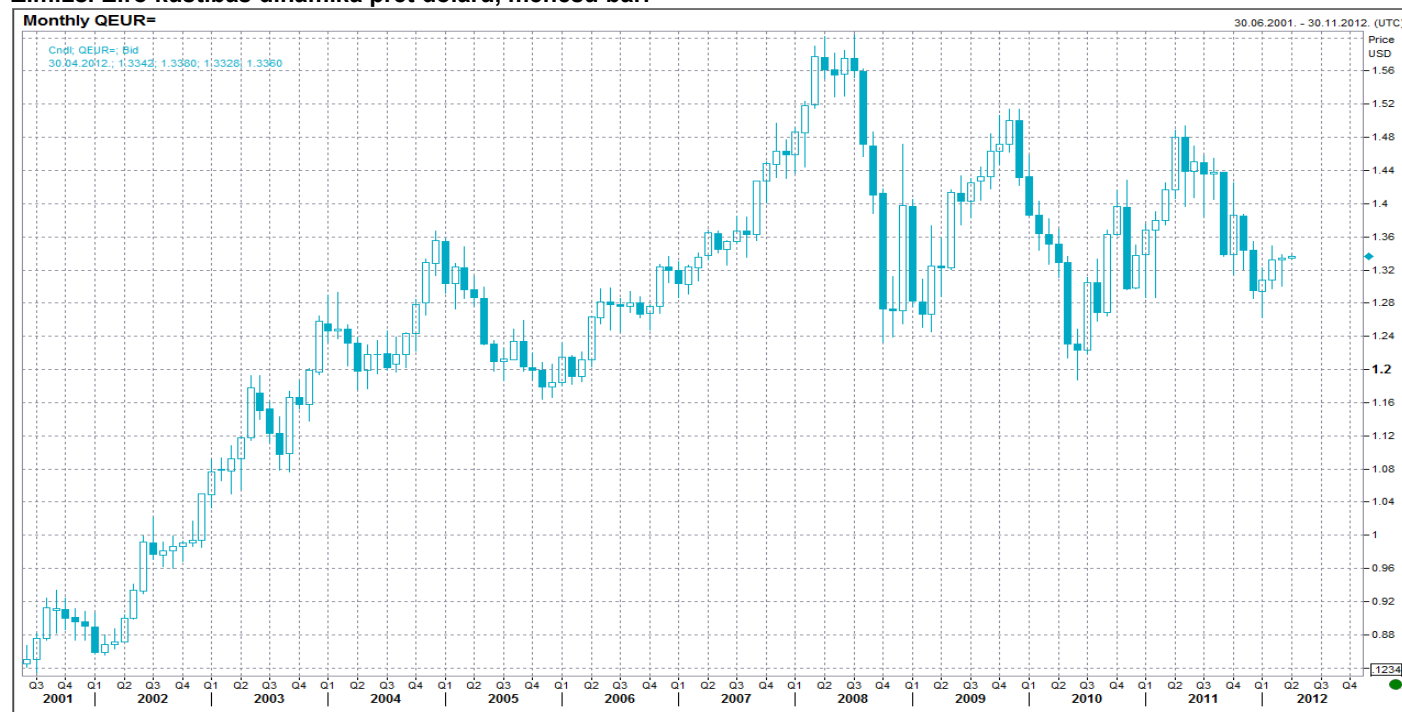
Zīm.14. Dolāra krituma dinamika pret jēnu, mēnešu bāri



Informācijas avots: Thomson Reuters

Kas attiecas uz galveno dolāra konkurentu – eiro, tad šeit amerikāņu valūta sāka mēnesi ar pieaugumu, bet noslēdza to pie atvēršanas līmeņa (sk.zīm.15).

Zīm.15. Eiro kustības dinamika pret dolāru, mēnešu bāri



Informācijas avots: Thomson Reuters

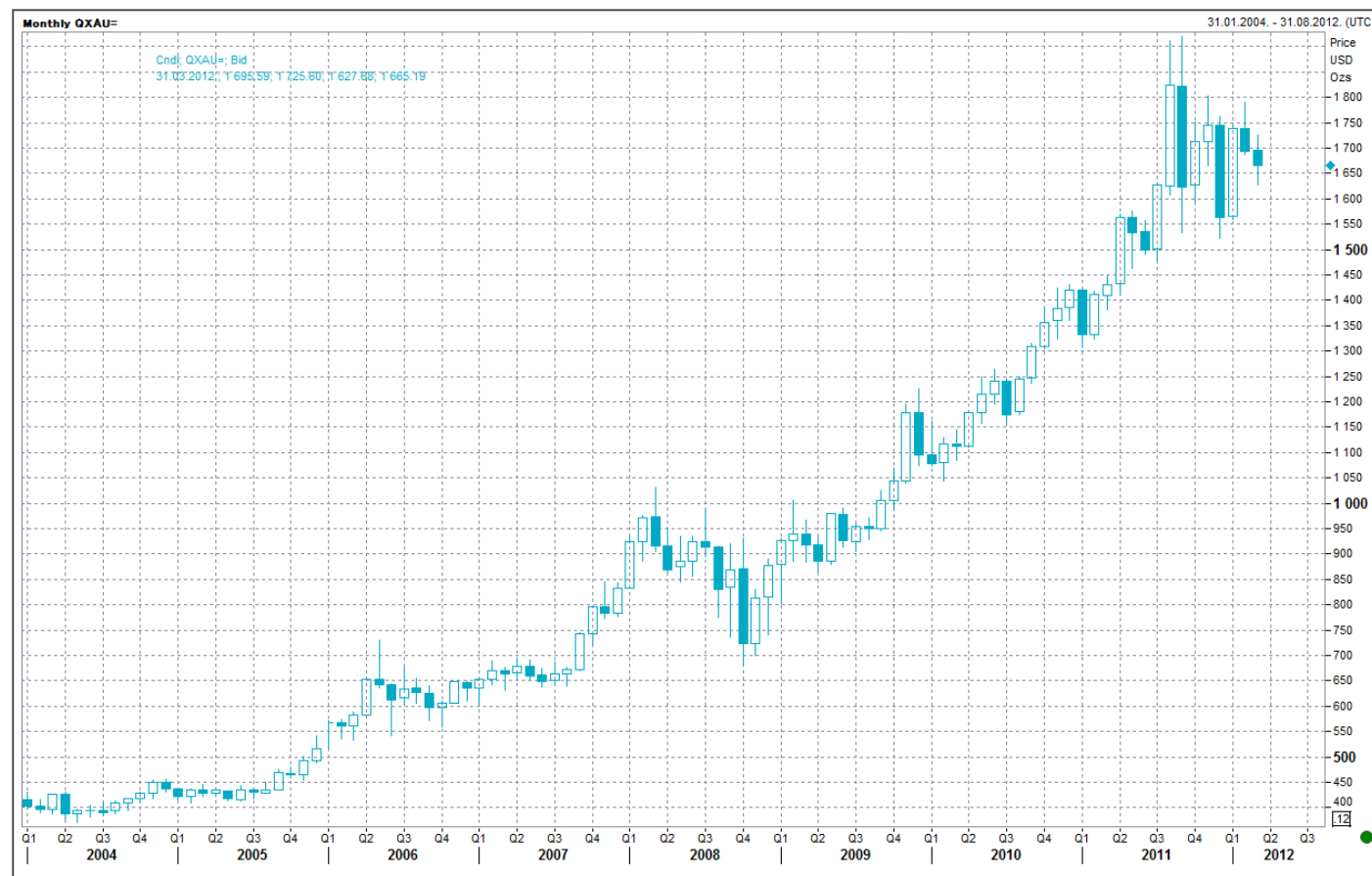
Mūsu vērtējums tālākajiem scenārijiem

Mūsu pamata prognoze eiro-dolārs tirgum paliek nemainīga. Saskaņā ar šo scenāriju sasniegtais dolāra minimums 1,6040 EUR/USD 2008. gadā ir daudzgadīga krituma trenda noslēguma punkts un sākums jaunam ilggadējam pieauguma trendam.

Atbilstoši mēs arī nemainām mūsu pamata prognozi šim tirgum. Šī prognoze paredz gada, pusotra gada laikā sasniegt eiro pret dolārs konvertācijas kursu tuvu paritātes līmenim (1 EUR/USD).

Marts kļuva par otro mēnesi pēc kārtas, kad zelta cenas mēreni krīt. Mēneša laikā tas zaudējis vēl 1,7% no sava svara. Februārī tas krita par 2% (sk.zīm.16) un šobrīd tā cena ir samazinājusies līdz 1668 USD par unci. Tomēr cenas joprojām ir tālu no lokālā minimuma, kurš tika sasniegts 2011. gada decembrī pie līmeņa 1520 USD par unci.

Zīm.16. Zelta cena kustības dinamika, mēnešu bāri



Informācijas avots: Thomson Reuters

Mūsu vērtējums tālākajiem scenārijiem

Zelta cena jau ir iegājusi mūsu mērķa koridorā 1750 – 2000 USD par unci, kuru 2011. gada sākumā uzskatījām par mērķa griestiem un kā vietu, kur varētu veidots bāze jaunam pretējam trendam. Tomēr, ņemot vērā pieauguma trenda spēku, mūsaprāt ticamāks ir scenārijs ar cenu pieauguma turpināšanos un cenas izeju koridorā 2000 – 2500 USD par unci.

Tai pat laikā cenu kustību spekulatīvais raksturs liecina par to, ka cenas paliks augstos līmeņus ilgāku periodu. Pēc tam, ar lielu varbūtību, mēs varēsim novērot strauju cenu kritumu, kas bieži ir novērots citos spekulatīvos burbuļos. Protams, cenas var arī neatgriezties pie iepriekšējiem līmeņiem 300 līdz 400 USD par unci, bet cenu atgriešanās tuvu līmenim 1000 USD par unci ir ļoti ticama varbūtība.

Kā iespējams signāls šāda burbuļa pārplīšanai varētu būt straujš cenu pieaugums īsā laikā, kas būtu līdzīgs augusta pieaugumam, bet ar lielāku amplitūdu un daudz īsākos termiņos.

Sudrabs

Sudraba cenu kritums bija daudz nozīmīgāks – par 7,8% līdz 32,2 USD par unci. Šeit gan jāņem vērā to, ka februāri sudrabs noslēdza ar pieaugumu par 4% un abu mēnešu kopējais rezultāts ir tāds pats kā zeltam (sk.zīm.17).

Zīm.17. Sudraba cenas kustības dinamika, mēnešu bāri



Informācijas avots: Thomson Reuters

Mūsu vērtējums tālākajiem scenārijiem

Spēcīgs cenu pieaugums un tam sekojošs cenu kritums 2011. gadā norāda uz to, ka šajā tirgū 2010.-2011. gada cenu burbulis tik tiešām ir pārpļis. Tomēr cenu kustības tālākā dinamika pagaidām ir neskaidra un iespējams tā būs atkarīga no zelta cenas kustības dinamikas.

Nafta

Naftas tirgū martā atkal bija novērojama būtiska tendenču atšķirība starp Brent un WTI markas naftu cenu kustībām. Brent mēnesi sāka ar pieaugumu, bet noslēdza to tuvu pie nulles, tuvu līmenim 124 USD par barelu (sk.zīm.18). Tajā pašā laikā, WTI martā nokrita par 4%. Tā rezultātā cenas spreds starp šīm markām atkal palielinājās līdz 20 USD par labu Brent.

Zīm.18. Brent naftas markas cenu kustības dinamika, mēnešu bāri



Informācijas avots: Thomson Reuters

Mūsu vērtējums tālākajiem scenārijiem

Mēs joprojām uzskatām, ka esošais Brent markas naftas cenu pieaugums nebūs ilgtermiņa un cenu izešana uz līmeni 150 USD ir maz ticama. Mūsuprāt, daudz ticamāks šobrīd izskatās scenārijs, kurš ierobežo cenu pieaugumu līdz 130 USD – 140 USD par bareli ar sekojošu strauju cenu kritumu zem līmeņa 100 USD.

Informācija par apskatu

Šis apskats ir paredzēts izmantošanai tikai informatīvos nolūkos un nevar tikt uzskatīts par ieguldījumu rekomendāciju, ieguldījumu pētījumu vai ieguldījumu konsultāciju.

Apskata autors ir ABLV Asset Management, IPAS (jur. adrese: Elizabetes ielā 23, Rīgā) darbinieks Dr.Math. Leonīds Aļšanskis. Šajā apskatā norādītā informācija iegūta no avotiem, kas finanšu tirgos tiek uzskatīti par uzticamiem, tomēr ABLV Asset Management, IPAS vai tās darbinieki neuzņemas atbildību par iegūtās un sniegtās informācijas precizitāti un pilnību. AB.LV Asset Management, IPAS vai tās darbinieki neuzņemas atbildību par jebkuru personu zaudējumiem, kas radušies izmantojot šos apskatus savu ieguldījumu veikšanai.

Apskata autors nepaziņos par rakstā atspoguļotās situācijas un viedokļa izmaiņām.

Apskatā minētie emitenti nav iepazīstināti ar raksta saturu.

Informācija par riskiem, kas ir saistīti ar ieguldījumu darījumiem, atrodas šeit
<http://www.ablv.com/lv/services/investments/brokerage/risk>